

Na osnovu člana 126. Pravila Pravnog fakulteta Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru, Upravni odbor Pravnog fakulteta, na sjednici održanoj 22. 02. 2011. godine donio je

P R A V I L N I K
o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti studenata na
Pravnom fakultetu Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.
Predmet i primjena ovog Pravilnika

Ovim Pravilnikom reguliše se disciplinska i odštetna odgovornost studenata na Pravnom fakultetu Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru (u daljem tekstu Fakultet), a naročito: povreda obaveza/discipline studenata, pokretanje i provođenje postupka utvrđivanja odgovornosti, rokovi, disciplinske mjere, naknada štete, evidencije i druga relevantna pitanja.

Član 2.
Odgovornost studenta

- (1) Odgovornost, iz ovog Pravilnika može biti:
- a) Disciplinska, usljed povrede obaveze/discipline studenata, i
  - b) Građanskopravna/naknade štete, u slučaju prouzrokovanja štete
- (2) Odgovornost iz stava 1. ovog člana temelji se na krivici učinioca (subjektivna odgovornost).

Član 3.
Lice sa statusom studenta

- (1) Pravilnik se primjenjuje na fizičko lice koje na Fakultetu ima status:
- a) redovnog, redovnog samofinansirajućeg i vanrednog studenta dodiplomskog studija,
  - b) studenta postdiplomskog studija i
  - c) studenta doktorskih studija
- (2) Status studenta dokazuje se javnom ispravom koju izdaje Fakultet i odgovarajućim evidencijama koje vodi Studentska služba.

Član 4.

Lice koje nema status studenta

(1) Na lice koje, u smislu ovog Pravilnika, nema status studenta, a prekršilo je pravilo ili pravila vezana za studiranje koja su utvrđena zakonom, aktima Fakulteta, primjenjuju se opšta pravila o krivičnoj i građanskoj odgovornosti koja važe u Federaciji BiH.

(2) Protiv lica iz stava 1. ovog člana Pravilnika Fakultet podnosi prijavu nadležnom državnom organu.

Član 5.

Svojstvo u izvršenju povrede obaveze/discipline

(1) Povredu obaveze/discipline student može učiniti u svojstvu:

- a) izvršioca ili saizvršioca (više lica),
- b) podstrekača,
- c) pomagača,
- d) prikrivača.

(2) Svojstvo iz stava 1. ovog člana i stepen krivice u izvršenju povrede obaveze utvrđuju se u postupku.

Član 6.

Mjesto izvršenja povrede obaveze/discipline

Povreda obaveze/discipline može biti učinjena:

- a) u bilo kojoj prostoriji u zgradi ili zgradama Fakulteta ili u neposrednoj blizini zgrade Fakulteta;
- b) u prostorijama ili ispred prostorija u kojima se izvodi nastava;
- c) u prostorijama Rektorata;
- d) na svakom drugom mjestu, ako se preduzetim radnjama narušava ugled Fakulteta, drugog studenta ili studenata, nastavnika i saradnika ili nekog iz nenastavnog osoblja Fakulteta (npr. iznošenje neistinitih informacija, podataka);
- e) na svakom drugom mjestu, ako se preduzetim radnjama namjeravalo steći neko pravo na protivpravan način ili protivpravna imovinska korist (npr. falsifikovanje javne isprave koju izdaje Fakultet).

Član 7.

Vrijeme izvršenja povrede obaveze/discipline

Povredom obaveze/discipline smatra se radnja učinjena je u periodu dok lice ima status studenta.

Član 8.
Primjena pravila na prouzrokovanje štete

Pravila iz člana 3. do 7. ovog Pravilnika shodno se primjenjuju i na slučajeve prouzrokovanja štete.

II DISCIPLINSKA ODGOVORNOST STUDENATA

Član 9.
Opšta pozivanja na povredu obaveza/discipline

Student se može pozvati na odgovornost u slučaju povrede odredaba pravila koja su utvrđena Okvirnim Zakonom o visokom obrazovanju BiH, Zakonom o Univerzitetu, Pravilima Fakulteta, odlukama organa upravljanja i odlukama Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta, bez obzira što ta povreda i nije izričito predviđena kao lakša ili teža povreda obaveza/discipline studenata.

Član 10.
Lakše povrede obaveza/discipline studenata

Lakšim povredama discipline, smatra se:

- a) nedoličan odnos prema zaposlenom na Fakultetu i Univerzitetu i studentu;
- b) nepoštovanje kućnog reda na Fakultetu;
- c) lakši oblici ometanje nastave, ispita i drugih oblika rada na Fakultetu;
- d) oštećenje ili uništenje imovine Fakulteta manjeg obima, ili nesavjestan odnos prema imovini Fakulteta;

Član 11.
Teže povrede obaveza/discipline studenata

Težim povredama discipline, smatra se:

- a) prepravka ili dopisivanje podataka u ispravi, dokumentu ili evidenciji koju izdaje, odnosno vodi Fakultet, ili falsifikovanje iste;
- b) korištenje nedozvoljenih načina i sredstava pri polaganju ispita;
- c) krađa ili namjerno uništavanje imovine Fakulteta, zaposlenog ili studenta;
- d) dolazak ili prisustvo na Fakultetu pod dejstvom alkohola ili narkotičkog sredstva te unošenja i distribucija istih;
- e) neovlašteno bavljenje oblikom privredne delatnosti na Fakultetu;
- f) vrijeđanje ili kleveta zaposlenog na fakultetu ili studenta;
- g) onemogućavanje zaposlenog na Fakultetu ili studenta u ostvarivanju svojih prava i obaveza,
- h) teži oblici ometanje nastave, ispita i drugih oblika rada na Fakultetu;
- i) odbijanje ili nepostupanje po izričitom uputstvu ovlaštenog lica na Fakultetu ili organa Fakulteta u vezi sa pravilima rada ili korištenjem imovine Fakulteta;
- j) dovodenje u zabludu zaposlenog na Fakultetu ili organa Fakulteta, u namjeri da se ostvare prava i pogodnosti ili imovinska korist;

- k) fizički napad na zaposlenog ili studenta, ili izazivanje tuče na Fakultetu;
- l) iznošenje i pronošnje, putem sredstava javnog informisanja i na javnim skupovima, neistinitih tvrdnji kojima se nanosi šteta ugledu Fakultetu;
- m) izvršenje krivičnog djela ili prekršaja na Fakultetu, koji studenta čini nepodobnim za studiranje;
- n) težom povredom smatra se tri ili više puta ponovljena lakša povreda.

III OPŠTA PRAVILA DISCIPLINSKOG POSTUPKA

Član 12. Pravičnost postupka

Disciplinski postupak protiv studenta mora biti pravičan i transparentan.

Član 13. Pretpostavka nevinosti i *in dubio pro reo*

(1) Student se smatra nevinim za povredu discipline dok se pravosnažnim rješenjem donesenim u disciplinskom postupku ne utvrdi njegova krivica.

(2) Sumnja u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježje povrede discipline ili utiču na utvrđivanje odgovornosti studenta, razmatrat će se na način koji je povoljniji za studenta protiv kojeg se vodi disciplinski postupak.

Član 14. Prava studenta

(1) Student ima pravo da bude blagovremeno obaviješten o navodima o povredi discipline i dokazima koji to potkrepljuju.

(2) Studentu se mora omogućiti da se izjasni o svim činjenicama i dokazima koji ga terete i da iznese sve činjenice i dokaze koji mu idu u korist.

(3) Student nije dužan iznijeti svoju odbranu niti odgovarati na postavljena pitanja.

Član 15. Pravo na provođenje postupka bez odlaganja

(1) Disciplinski postupak se mora sprovesti na način da se izvedu svi dokazi koji su potrebni za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja i za donošenje zakonite i pravilne odluke.

(2) Disciplinski postupak mora se okončati u roku od 2 (dva) mjeseca od dana donošenja rješenja o pokretanju disciplinskog postupka za lakšu povredu discipline, odnosno najkasnije u roku od 3 (tri) mjeseca od dana donošenja rješenja o pokretanju disciplinskog postupka za težu povredu discipline.

Član 16.
Ne bis in idem

Protiv studenta se ne može voditi disciplinski postupak za povredu discipline ukoliko je raniji postupak protiv istog studenta za istu povredu okončan donošenjem konačnog rješenja.

Član 17.
Jezik i pismo

U disciplinskom postupku u ravnopravnoj su upotrebi hrvatski, srpski i bosanski jezik, a službena pisma su ćirilica i latinica.

Član 18.
Načelo javnosti i razlozi za njeno isključenje

(1) U toku disciplinskog postupka student ima pravo na javno saslušanje.

(2) Javnost može biti isključena iz cijelog ili dijela postupka saslušanja samo ako to zahtijevaju interesi morala, javnog reda, zaštita privatnog života studenta ili radi sprečavanja širenja povjerljivih informacija koje su kao takve označene Pravilima Fakulteta.

(3) Odluku o isključenju javnosti donosi komisija koja vodi disciplinski postupak.

Član 19.
Pravo na odbranu

(1) Student ima prava braniti se sam ili uz pomoć branioca koga sam odabere.

(2) Branilac može biti svako poslovno sposobno lice.

(3) Student ima pravo na saslušanje pozvati predstavnika Unije studenata.

Član 20.
Pravo na žalbu

Protiv odluke kojom se okončava prvostepeni disciplinski postupak može se uložiti žalba Upravnom odboru Fakulteta kao drugostepenoj disciplinskoj komisiji.

IV DISCIPLINSKI POSTUPAK

Član 21. Podnošenje prijave

(1) Prijavu o učinjenoj povredi discipline, kada je došao do saznanja o tome, može podnijeti: svaki student, svaki zaposlenik Fakulteta, Dekan Fakulteta, po službenoj dužnosti, i svako lice koje je angažovano na Fakultetu.

(2) Prijava mora biti potpisana, obrazložena i po mogućnosti, potkrijepljena dokazima.

(3) Na osnovu podnesene prijave iz stava 1. i 2. ovog člana, Dekan Fakulteta ili lice koje on odredi odlučuje o pokretanju disciplinskog postupka protiv studenta.

(4) Odluka o pokretanju disciplinskog postupka iz stava 3. ovog člana, donosi se u formi rješenja, protiv koga žalba nije dopuštena.

(5) Rješenje se dostavlja predsjedavajućem disciplinske komisije, studentu i podnosiocu prijave.

Član 22. Prethodni postupak

(1) U slučaju da je disciplinska prijava nepotpuna, odnosno, ako ne sadrži sve podatke od značaja za utvrđivanje povrede discipline i učinioaca ili ako drugi izvor saznanja ne pruža dovoljno takvih podataka, Prodekan za nastavu će provesti prethodni postupak.

(2) Prethodni postupak se mora okončati u najkraćem mogućem roku.

Član 23. Sadržaj rješenja o pokretanju disciplinskog postupka

Rješenje o pokretanju disciplinskog postupka mora da sadrži sve podatke neophodne za vođenje disciplinskog postupka i odlučivanje o odgovornosti a naročito: ime i prezime studenta za kojeg postoji osnovana sumnja da je učinio povredu discipline, tačna adresa stanovanja i druge potrebne lične podatke, činjenični opis povrede discipline, vrijeme, mjesto i način izvršenja, vrstu i pravnu kvalifikaciju povrede, razloge sumnje da je student izvršio povredu, posljedice učinjene povrede, podatke o pričinjenoj šteti, okolnosti pod kojima je povreda učinjena, dokaze za navode rješenja, kao i druge relevantne podatke.

Član 24. Odbacivanje prijave

Pokretač postupka će zaključkom odbaciti disciplinsku prijavu za pokretanje disciplinskog postupka ako je:

- a) utvrđeno da radnja opisana u prijavi nije propisana kao povreda discipline,
- b) nastupila zastarjelost pokretanja postupka,
- c) student na Fakultetu izgubio status studenta i
- d) ako je postupak pokrenut od strane neovlaštenog lica.

Član 25.

Rok za pokretanje disciplinskog postupka

(1) Pravo na pokretanje disciplinskog postupka za lakšu povredu discipline zastarijeva za šest mjeseci od dana učinjenja, odnosno saznanja za povredu i učinioca, a za težu povredu discipline za 12 mjeseci od dana učinjenja, odnosno saznanja za povredu, odnosno učinioca.

(2) Ako povreda discipline sadrži obilježja krivičnog djela, prijava za pokretanje disciplinskog postupka se može podnijeti u roku zastarjelosti za to krivično djelo.

Član 26.

Prvostepena disciplinska komisija

(1) Disciplinski postupak sprovodi i disciplinske mjere izriče Prvostepena disciplinska komisija (u daljem tekstu: disciplinska komisija).

(2) Disciplinsku komisiju imenuje Dekan, na period od četiri godine, a ona se sastoji od predsjednika i dva člana i jednog zamjenskog člana.

(3) Dekan i Prodekani ne mogu biti u disciplinskoj komisiji.

Član 27.

Izuzeće članova disciplinske komisije

(1) Student i podnosilac disciplinske prijave mogu u periodu od donošenja rješenja o pokretanju postupka do prijema poziva za javnu raspravu uložiti disciplinskoj komisiji zahtjev za izuzeće nekog od članova disciplinske komisije, ukoliko postoje osnovi sumnje da se član disciplinske komisije čije se izuzeće traži nalazi u posebnom odnosu prema studentu, podnosiocu disciplinske prijave ili povredi discipline.

(2) O zahtjevu za izuzeće konačnu odluku će donijeti disciplinska komisija prije otvaranja javne rasprave.

Član 28.

Izjašnjenje o krivici

(1) Nakon prijema disciplinske prijave, odnosno rješenja o pokretanju disciplinskog postupka, a prije zakazivanja javne rasprave, disciplinska komisija će pozvati studenta protiv kojeg je disciplinski postupak pokrenut da se izjasni da li je učinio povredu discipline i da li je disciplinski odgovoran, te njegovog branioca, kao i pokretača postupka.

(2) Ukoliko se student iz stava 1. ovog člana izjasni da je učinio povredu discipline i da je disciplinski odgovoran, disciplinska komisija će izreći odgovarajuću disciplinsku mjeru.

(3) O saslušanju se vodi zapisnik u koji se unosi izjava studenta o učinjenoj povredi discipline i disciplinskoj odgovornosti kao i izrečena disciplinska mjera. Zapisnik potpisuju članovi disciplinske komisije, zapisničar i student protiv kojeg se vodi disciplinski postupak, kao i njegov branilac.

(4) Disciplinsko rješenje doneseno na osnovu dobrovoljnog i svjesnog izjašnjenja studenta o učinjenoj povredi discipline i disciplinskoj odgovornosti postaje pravosnažno i protiv istog žalba nije dozvoljena.

(5) Ukoliko se student na saslušanju iz stava 1. ovog člana izjasni da nije učinio povredu discipline ili da za nju nije odgovoran, predsjednik disciplinske komisije bez odlaganja preduzima sve potrebne radnje radi zakazivanja javne rasprave.

Član 29.

Zakazivanje javne rasprave

(1) Nakon saslušanja iz stava 5. člana 28. predsjedavajući disciplinske komisije odmah zakazuje javnu raspravu i upućuje poziv za javnu raspravu.

(2) Poziv se upućuje članovima disciplinske komisije, studentu, svjedocima, kao i drugim licima koja mogu pomoći u utvrđivanju disciplinske odgovornosti.

(3) Poziv sadrži predmet, oznaku mjesta i vrijeme održavanja javne rasprave, kao i naznaku o tome u kom se svojstvu određeno lice poziva.

(4) Studentu se mora ostaviti rok od 8 (osam) dana da pripremi odbranu.

(5) O zakazivanju rasprave može se obavijestiti i Unija studenata.

(6) Vrijeme i mjesto održavanja rasprave objavljuje se na oglasnoj tabli Fakulteta najkasnije pet (5) dana prije održavanja iste.

Član 30.

Nedolazak studenta na raspravu

(1) Na početku javne rasprave predsjedavajući disciplinske komisije utvrđuje da li su prisutna sva pozvana lica.

(2) U slučaju izostanka uredno pozvanog studenta ili njegovog branioca javna rasprava se odlaže, a ukoliko neopravdano ne dođu ni na sljedeću zakazanu raspravu, ona će se održati u njihovom odsustvu.

Član 31.

Tok rasprave

(1) Rasprava pred disciplinskom komisijom počinje čitanjem disciplinske prijave, odnosno rješenja o pokretanju disciplinskog postupka, poslije čega se poziva student da se izjasni o povredi discipline koja mu se stavlja na teret.

(2) Svjedoci ne prisustvuju javnoj raspravi dok student daje izjavu. Svjedoci svoje izjave iznose pojedinačno i nakon saslušanja studenta. Svjedok koji nije saslušan ne može prisustvovati saslušanju drugih svjedoka.

(3) Ako disciplinska komisija ocijeni potrebnim, može se izvršiti suočenje između okrivljenog studenta i svjedoka, a mogu se izvršiti i druge neophodne radnje.

(4) Poslije svjedoka saslušavaju se vještaci, te se čitaju spisi, dokumenti i izjave svjedoka koji ne prisustvuju javnoj raspravi. Izjave svjedoka koji ne prisustvuju raspravi mogu se čitati samo uz prethodnu saglasnost studenta ili njegovog branioca i podnosioca disciplinske prijave.

(5) Na kraju javne rasprave pozivaju se student i njegov branilac da iznesu završnu riječ.

Član 32.

Rukovođenje raspravom

(1) Javnom raspravom rukovodi predsjedavajući disciplinske komisije, koji daje i oduzima riječ, postavlja pitanja i traži objašnjenja.

(2) Uz predsjedavajućeg, pitanja mogu postavljati i ostali članovi disciplinske komisije, uz prethodno odobrenje predsjedavajućeg.

Član 33.

Prekid i nastavak rasprave

(1) Javna rasprava se može prekinuti i nastaviti istog radnog dana. Ukoliko postoje opravdani razlozi, nastavak sjednice se može odložiti za prvi naredni radni dan.

(2) U slučajevima iz prethodnog stava disciplinska komisija radi u istom sastavu.

(3) Ukoliko disciplinska komisija nastavi rad u promijenjenom sastavu, javna rasprava mora početi iznova.

(4) U slučaju normiranom u stavu 3. ovog člana, disciplinska komisija može odlučiti da se dokazi izvedeni prek disciplinskom komisijom u ranijem sastavu ponovo ne izvode, već da se pročita zapisnik o izvedenim dokazima. Komisija može odlučiti da se izvedu dokazi koji nisu bili predloženi ili od kojih se odustalo u ranijoj raspravi.

Član 34.

Branilac studenta

Branilac studenta ima pravo da učestvuje u toku cijelog postupka, da postavlja pitanja svjedocima i vještacima, da predlaže dokaze, te da iznese završnu riječ.

Član 35.

Zaključenje rasprave, vijećanje i glasanje

(1) Predsjedavajući disciplinske komisije zaključuje javnu raspravu, nakon čega se komisija povlači na vijećanje i glasanje.

(2) Vijećanje se vrši bez prisustva javnosti i o njemu se sastavlja poseban zapisnik.

(3) Odluka se donosi većinom glasova članova disciplinske komisije i to neposredno po zaključenju javne rasprave, a ukoliko to iz opravdanih razloga nije moguće, onda naredni radni dan.

(4) Nakon vijećanja i glasanja disciplinska komisija je dužna studentu protiv kojeg je proveden postupak usmeno saopćiti odluku o odgovornosti i izrečenoj disciplinskoj mjeri, a rješenje u pismenom obliku donijeti u roku od 8 (osam) dana od dana zaključenja rasprave.

(5) U pogledu težih povreda discipline, ukoliko je postupak vođen protiv dva ili više studenata, a s obzirom na obim, složenost i težinu disciplinskog predmeta, predsjednik prvostepene disciplinske komisije može odobriti dodatni rok od još 7 (sedam) dana za izradu prvostepenog disciplinskog rješenja.

Član 36.

Odluke disciplinske komisije

(1) Disciplinska komisija može odlučiti na jedan od sljedećih načina:

- a) da obustavi disciplinski postupak;
- b) da studenta oslobodi od odgovornosti;
- c) da studenta proglasi odgovornim za povredu discipline i izrekne jednu od disciplinskih mjera iz člana 39. ovog Pravilnika.

(2) Disciplinska komisija će donijeti odluku o obustavi postupka ako je:

- a) ako je studentu prestao status studenta,
- b) ako je protiv studenta o istoj stvari pokrenut krivični postupak,
- c) ako je pokretač disciplinskog postupka odustao od disciplinske prijave.

(3) Disciplinska komisija će donijeti odluku o oslobađanju od odgovornosti studenta:

- a) ako utvrdi da radnja zbog koje je pokrenut disciplinski postupak nije propisana kao povreda discipline,

- b) ako nije dokazano da je student počinio povredu discipline zbog koje je pokrenut postupak,
- c) ako postoje okolnosti koje isključuju disciplinsku odgovornost studenta.

(4) Disciplinska komisija će studenta proglasiti disciplinski odgovornim i izreći će mu jednu od disciplinskih mjera iz člana 39. ovog Pravilnika, ako nakon završenog disciplinskog postupka utvrdi da je student učinio povredu discipline i da je odgovoran za njeno izvršenje.

(5) Pri izricanju disciplinske mjere zbog povrede discipline, uzimaju se u obzir naročito: težina povrede i njene posljedice, stepen odgovornosti studenta, njegov raniji rad i ponašanje za vrijeme studiranja, te druge okolnosti koje mogu uticati na vrstu i visinu disciplinske mjere.

Član 37.

Dostavljanje rješenja i evidencija

(1) Odluke disciplinske komisije donose se u formi rješenja i dostavljaju se studentu, podnosiocu disciplinske prijave i Dekanu Fakulteta.

(2) Pravosnažne odluke disciplinske komisije objavljuju se na oglasnoj tabli Fakulteta.

(3) Disciplinska komisija može odrediti da se odluka kojom se izriče mjera za težu povredu discipline objavi i na drugi način (čitanjem odluke na časovima nastave, objavljivanjem u studentskoj štampi, na zborovima studenata i sl.).

(4) Izrečena disciplinska mjera upisuje se u matičnu knjigu studenata i u indeks studenta, a izrečena mjera isključenja sa Fakulteta i u ispisnicu.

Član 38.

Sadržaj disciplinskog rješenja

(1) Rješenje sadrži uvod, izreku, obrazloženje i pouku o pravnom lijeku.

(2) Uvod sadrži sastav disciplinske komisije, ime i prezime podnosioca disciplinske prijave, ime i prezime studenta i njegovog branioca, naznaku o kakvoj se povredi discipline radi i datum zaključenja javne rasprave.

(3) Izreka sadrži ime i prezime studenta i odluku disciplinske komisije u skladu sa članom 36. ovog Pravilnika.

(4) Obrazloženje sadrži sve bitne činjenice na kojima je odluka zasnovana, a naročito kratku sadržinu disciplinske prijave, kratku sadržinu odbrane studenta, utvrđeno činjenično stanje, ocjenu izvedenih dokaza, te olakšavajuće i otežavajuće okolnosti.

(5) U pouci o pravnom lijeku student protiv koga je vođen postupak i podnosilac disciplinske prijave se obavještavaju da mogu uložiti žalbu Upravnom odboru Fakulteta u roku od osam (8) dana od dana prijema rješenja.

IV DISCIPLINSKE MJERE

Član 39. Disciplinske mjere

Disciplinske mjere za povredu obaveza/discipline su:

- a) usmena opomena
- b) pismena opomena
- c) isključenje sa Fakulteta
- d) zabrana polaganja ispita

Član 40. Usmena i pismena opomena

(1) Za lakšu povredu discipline iz člana 10. ovog Pravilnika izriče se mjera pismene opomene ako nisu utvrđene olakšavajuće okolnosti za studenta. U ostalim slučajevima izriče se usmena opomena.

(2) U slučaju ponavljanja, lakša povreda discipline može se tretirati kao teška povreda discipline.

Član 41. Isključenje sa Fakulteta i zabrana polaganja ispita

(1) Disciplinske mjere isključenja sa Fakulteta i zabrana polaganja ispita izriču se za teže povrede discipline iz člana 11. ovog Pravilnika.

(2) Disciplinska mjera isključenja sa Fakulteta izriče se u trajanju od jedne (1) do tri (3) školske godine ili trajno.

(3) Zabrana polaganja ispita izriče se u trajanju do jedne (1) školske godine.

Član 42. Zabrana ispisa sa Fakulteta

Student protiv kojeg je pokrenut disciplinski postupak zbog teže povrede discipline ne može se ispisati sa Fakulteta sve do pravosnažnog okončanja disciplinskog postupka

VI DRUGOSTEPENI DISCIPLINSKI POSTUPAK

Član 43.

Drugostepena disciplinska komisija

(1) Protiv rješenja prvostepene disciplinske komisije student i Dekan Fakulteta imaju pravo da ulože žalbu Upravnom odboru Fakulteta kao drugostepenom disciplinskom organu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Član 44.

Žalbeni razlozi

Žalba se može podnijeti iz slijedećih razloga:

- a) bitne povrede pravila postupka,
- b) pogrešnog ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanje,
- c) pogrešne primjene materijalnog prava i
- d) zbog odluke o izrečenoj disciplinskoj mjeri.

Član 45.

Rokovi za odlučivanje po žalbi

(1) Drugostepena disciplinska komisija o uloženoj žalbi dužna je odlučiti u roku od 15 dana, odnosno 45 dana u slučajevima kada se žalba uvaži, poništi prvostepeno rješenje i održava javna rasprava, računajući navedeni rok od dana dostavljanja žalbe Drugostepenoj disciplinskoj komisiji.

(2) Ako je protiv prvostepene odluke disciplinske komisije žalbu podnio samo student, prvostepeno rješenje se ne može izmijeniti na njegovu štetu.

Član 46.

Sjednica Drugostepene disciplinske komisije

(1) Drugostepena disciplinska komisija žalbu razmatra na sjednici, cijeneći naročito da li je u prvostepenom postupku potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje, da li je izrečena odgovarajuća disciplinska mjera i da li su pravilno primijenjeni odgovarajući propisi.

(2) O sjednici Drugostepene disciplinske komisije obavijestit će se pokretač postupka, student i njegov branilac.

(3) Sjednica komisije počinje izlaganjem podnosioca žalbe a nakon čega druga strana izlaže odgovor na žalbu. Komisija od prisutnih stranaka može zatražiti dodatno objašnjenje u vezi sa žalbom i odgovorom na žalbu.

(4) Stranke i branilac mogu predložiti da se pročitaju pojedini spisi, a po dopuštenju predsjednika komisije mogu dati potrebna objašnjenja za svoje stavove iz žalbe, odnosno odgovora na žalbu, ne ponavljajući ono što je sadržano u objašnjenjima.

(5) Nedolazak stranaka (pokretača postupka i studenta) i branioca koji su uredno obaviješteni ne sprečava održavanje sjednice i donošenje odluke Drugostepene disciplinske komisije.

(6) Rješenja iz člana 49. stav 1. tačka a ovog Pravilnika, mogu se donijeti i bez obavještanja stranaka i branioca o sjednici komisije.

Član 47.

Rasprava pred Drugostepenom disciplinskom komisijom

Ukoliko ocijeni potrebnim da ponovo sasluša studenta ili podnosioca disciplinske prijave ili nekog od svjedoka i drugih lica koja su dala iskaz u prvostepenom postupku ili da pozove nove svjedoke ili vještace ili neposredno izvede neki drugi dokaz, Drugostepena disciplinska komisija zakazuje javnu raspravu samo u okolnostima iz člana 49. stav 1. tačke d, ovog Pravilnika.

Član 48.

Shodna primjena odredbi o prvostepenoj raspravi

Na javnu raspravu pred Drugostepenom disciplinskom komisijom shodno se primjenjuju odredbe člana 27. do 35. ovog Pravilnika.

Član 49.

Odluke po žalbi

Drugostepena disciplinska komisija odlučuje na jedan od sljedećih načina:

- a) odbacuje žalbu ako nije uložena u propisanom roku (neblagovremena) ili je uložena od neovlaštenog lica (nedopuštena), ili od lica koje se odreklo prava na žalbu, odnosno odustalo od žalbe ili ako žalba po zakonu nije dozvoljena,
- b) odbija žalbu kao neosnovanu i potvrđuje prvostepenu odluku, ako utvrdi da ne postoje razlozi zbog kojih se prvostepena odluka pobija žalbom,
- c) usvaja žalbu i rješenjem preinačuje prvostepenu odluku, ako smatra da su odlučne činjenice u prvostepenoj odluci pravilno utvrđene i da se na utvrđeno činjenično stanje, pravilnom primjenom zakona ili drugog propisa, ima donijeti drugačija odluka,
- d) usvaja žalbu, poništava prvostepeno rješenje o disciplinskoj odgovornosti i disciplinskoj mjeri ako utvrdi da je u prvostepenom postupku učinjena bitna povreda pravila postupka ili nije potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje, te zakazuje javnu raspravu i konačno odlučuje svojim rješenjem,
- e) uvažava žalbu, poništava prvostepeno rješenje i postupak obustavlja iz razloga predviđenih članom 36. stav 2. tačke a, b, c, d i e, ukoliko prvostepena disciplinska komisija nije donijela takvu odluku.

Član 50.
Odluke Drugostepene disciplinske komisije

(1) Drugostepena disciplinska komisija odluku o žalbi donosi u formi rješenja i dostavlja je studentu, podnosiocu disciplinske prijave i Dekanu Fakulteta.

(2) Odluka Drugostepene disciplinske komisije je konačna i objavljuje se na oglasnoj ploči Fakulteta.

(3) Konačnu odluku Drugostepene disciplinske komisije izvršava Dekan Fakulteta.

VII ODGOVORNOST STUDENTA ZA ŠTETU

Član 51.
Odgovornost studenata za štetu

(1) Student odgovara za štetu koju, namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzrokuje Fakultetu ili trećem licu.

(2) Ako je Fakultet nadoknadio štetu trećem licu, može tražiti od studenta da mu nadoknadi isplaćenu naknadu.

Član 52.
Podnošenje prijave i pokretanje postupka

(1) Svaki zaposlenik i student je obavezan prijaviti prouzrokovanu štetu u roku od 24 sata od saznanja za štetu, usmeno ili pismeno Dekanu Fakulteta.

(2) Na osnovu podnesene prijave ili na vlastitu inicijativu, kojoj prethodi saznanje o šteti, Dekan Fakulteta ili zaposlenik kojeg on ovlasti rješenjem pokreće postupak za utvrđivanje štete i odgovornosti za štetu.

Član 53.
Odgovornost više studenata za štetu

(1) Ako štetu prouzrokuje više studenata, svaki od njih je posebno odgovoran za dio štete koju je prouzrokovao.

(2) Ako se ne može za svakog studenta utvrditi udio prouzrokovane štete, smatra se da su podjednako odgovorni i štetu nadoknađuju u jednakim dijelovima.

(3) Ako je više studenata prouzrokovalo štetu krivičnim djelom sa umišljajem, za štetu odgovaraju solidarno.

Član 54.

Zastara pokretanja postupka

Zahtjev Dekana Fakulteta za naknadu štete zastarijeva u roku od 6 (šest) mjeseci od dana saznanja za štetu i učinioca, odnosno od dana isplate naknade štete trećem licu.

Član 55.

Prvostepena komisija za štete

(1) Postojanje štete i okolnosti pod kojima je ona nastala, njenu visinu, namjeru ili krajnju nepažnju učinioca, utvrđuje Prvostepena komisija za štete (u daljem tekstu: Komisija).

(2) Komisija radi u istom sastavu kao disciplinska komisija iz člana 26. ovog Pravilnika.

(3) Komisija iz stava 2. ovog člana može pozovati pojedine stručnjake koji će joj pomoći u radu.

Član 56.

Način utvrđivanja štete

(1) Komisija utvrđuje postojanje i visinu štete i odgovornost za prouzrokovanu štetu saslušanjem studeta koji je štetu prouzrokovao, saslušanjem svjedoka, uviđajem i vještačenjem na licu mjesta i izvođenjem drugih dokaza potrebnih da se šteta i odgovornost za štetu objektivno utvrde.

(2) Visina štete utvrđuje se na osnovu stvarne cijene ili knjigovodstvene vrijednosti oštećene stvari, a ako to nije moguće komisija procjenjuje štetu uz pomoć stručnih lica koja su pozvana.

(3) Ako se naknada štete ne može utvrditi u tačnom iznosu ili bi utvrđivanje njenog iznosa prouzrokovalo nesrazmjerne troškove, visina naknade štete se utvrđuje u paušalnom iznosu.

(4) Ako je prouzrokovana šteta mnogo veća od utvrđenog paušalnog iznosa naknade štete, Dekan Fakulteta može zahtijevati naknadu u visini stvarno prouzrokovane štete.

Član 57.

Zapisnik

O svom radu komisija sačinjava zapisnik, koji treba da sadrži podatke o studenta, o njegovoj odgovornosti za nastalu štetu i visini štete.

Član 58.

Rješenje o naknadi štete

Ako komisija utvrdi da je student odgovoran za nastalu štetu, donijet će rješenje kojim će obavezati studenta da naknadi štetu u visini koju utvrdi komisija.

Član 59.

Pravo na žalbu

(1) Protiv rješenja Komisije iz člana 58. ovog Pravilnika, student može u roku od 8 (osam) dana od dana prijema rješenja podnijeti žalbu Upravnom odboru Fakulteta kao drugostepenom organu.

(2) Rješenje Drugostepene komisije za štete po žalbi je konačno.

Član 60.

Isplata štete u ratama i sniženje naknade

(1) Student se na prijedlog komisije a uz odobrenje Dekana Fakulteta, može obavezati da nadoknadi štetu u više mjesečnih rata u zavisnosti od visine utvrđene štete i njegovih ličnih primanja.

(2) Student, na njegov zahtjev, može biti djelimično oslobođen plaćanja naknade štete, ako šteta nije uzrokovana namjerno ni krajnjom nepažnjom, a ukoliko bi time bio doveden u teško materijalno stanje.

Član 61.

Oslobađanje od plaćanja naknade

Odluku o djelimičnom oslobađanju studenta od plaćanja naknade štete u obliku rješenja donosi Dekan Fakulteta.

Član 62.

Odbijanje studenta da nadoknadi štetu

Ako student odbije da Fakultetu naknadi utvrđenu ili trećem licu isplaćenu štetu, Fakultet može pokrenuti postupak za naknadu štete pred nadležnim sudom.

Član 63.

Šteta koju pretrpi student

Ako student pretrpi štetu na Fakultetu, Fakultet je dužan da mu štetu nadoknadi u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima FBiH.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 64. Izmjene i dopune Pravilnika

(1) Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i u postupku kao i za njegovo donošenje.

(2) Inicijativu za pokretanje postupka za izmjene i dopune ovog Pravilnika mogu pokrenuti: Dekan Fakulteta, Upravni odbor i Nastavno-naučno vijeće Fakulteta.

Član 65. Tumačenje Pravilnika

Za tumačenje odredaba ovog Pravilnika nadležan je Upravni odbor Fakulteta.

Član 66. Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Fakulteta.

Broj: 150-4-____/11.
Mostar, _____ 2011. god.

Predsjednik Upravnog odbora
_____
Enes Hasanagić dipl. ing.